

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۱۱/۱۶

عبدالباري جهاني

حکمتيار او موقتي حکومت

خبري رپوټونه وايي چي، د افغانستان د مجاهدينو په مشرانو کي، د پاکستان د استخباراتي اداري تر ټولو پخواني او بدنام استازي او لاسپوڅي گلبدین حکمتيار، په بشري جنايتونو کي خپل تر ټولو نيژدې سيال، جنرال عبدالرشيد دوستم، سره لاس يو کړی او د موقت حکومت د جوړېدلو غوښتنه يې کړې ده. د گلبدین سره د افغان ملت مشر انورالحق احدي او د حق او عدالت گوند مشر حنيف اتمر هم ملگري دي. د گلبدین او دوستم انډيوالي څه نوي خبره نه ده. پر کابل او افغانستان باندي د مجاهدينو د آفت د نازلېدلو په سرکي گلبدین له دوستم سره د يو کېدلو څخه ډډه وکړه او هغه يې کافر او د کمونيستانو د بدنامو ملېشو قوماندان وباله. په همدغو شپو ورځو کي د مجاهدينو د حکومت تش په نامه مشر صبغت الله مجددي دوستم ته د سترجنرالی رتبه وبخښله او هغه يې، نعوذبالله! د خالد بن وليد په مقام ونازوه. گلبدین، چي هيڅ وخت نه غواړي، په هيڅ ډول بد کار کي تر سيالانو پاته سي، د کابل د بېگناه خلکو په چورولو، بې عفته کولو او قتل عامولو کي، له خپل پخواني دښمن، دوستم سره يو لاس يو کړ او دا انډيوالي يې تر اوسه پوري ورسره پاللي ده.

زه نه يم خبر چي گلبدین به له څه وخته له احدي او حنيف اتمر سره د موقتي حکومت د جوړولو طرح شريکه کړي وي. خو څه باندي دوي مياشتي مخکي حنيف اتمر، زما د يوه دوست له کور څخه په تلفون کي، زما څخه د ملاتړ غوښتنه وکړه. ما ورته وويل چي اتمرساحب تا چي په هره اداره کي کار کړی دی؛ خپل لياقت او اهليت دي بنودلی دی. زه دي ملاتړ کوم خو ته راته ووايه چي ستا سره نور څوک ملگري دي. اتمر راته وويل چي کوربه درته وايي. البته نه کوربه او نه حنيف اتمر ماته د دوستم او گلبدین نومونه يادولای سواي او نه يې بيا زما سره په دې اړه د تماس نيولو جرأت کړی دی. احدي د چوکي او مقام لپاره، چي يو وخت يې خوند کتلی او تر ډېره حده يې استفاده ورڅخه کړي ده، له هر چا سره اتحاد کولو ته حاضر دی. زه شرط وهم چي که همدا نن ورځ ډاکټر اشرف غني د کومي چوکي ست ورته وکړي له دوستم سره اتحاد به سبا نه وي. اتمر هم، د خپل ټول سياسي ژوند په اوږدو کي، بنودلی ده چي له احدي نه کم نه دی. کنه نو د وطن، په اصطلاح، ژغورني لپاره د دوستم په څېر يوه مشهور جنايتکار سره لاس يو کول د خپل ځان له بدنامولو پرته بله هيڅ نتيجه نه لري.

زه، زيات و کم اته ډېرش کاله مخکي، په پېښور کي مهاجر وم او هلته دا خبره مشهوره وه چي گلبدین وايي که حضرت عمر فاروق هم ارگ ته ننوزي زما جهاد به دوام لري. ځکه چي په اسلام کي يوازي يوه لاره پر حقه ده او هغه د حزب اسلامي لاره ده. دا وروستی خبره، ما پخپلو غورونو، د گلبدین په ثبت سوي وينا کي اورېدلي ده. په داسي حال کي چي که گلبدین په رشتيا هم اسلام ته څه لږ غوندي عقیده درلودلای نو به يې په کعبه شريفه کي د مجاهدينو له مشرانو سره پر قرآن باندي په سوگند وفا کړي وای او د خلقي جنرال شهنواز تڼي او د وطن د گوند د سياسي بيرو له غړي نيازمحمدموند او نورو خلقي صاحب منصبانو او د گوند له غړو سره به يې د خپلو مجاهدو ورونيو پر ضد لاس نه يو کولای. ما په هغه وخت کي د اولسمل صاحب په اخبار کي، په يوه مضمون کي، خلقيان بریتور مجاهدين او حزب اسلامي رپيره ور خلقيان بللي ول. البته هغه اتحاد لکه څرنگه چي گلبدین ته يې گټه ونه کړه تڼی بېچاره يې هم د کي جي بي له هوار دسترخوانه ولاړ کړ او د آی ايس آی خيرات ته يې کښېناوه.

گلبدین، د دوه زره يو کال په وروستيو شپو ورځو کي، پر افغانستان باندي د امريکا او نايو د هوايي او ځمکنيو حملو په وخت کي، چي د مجاهدينو ټول تنظيمونه له امريکا سره يو ځای سول، د آی ايس آی د پخواني نوکر په حيث، پاکستان ته پناه يووړه. د خپل وجود د ثبوت لپاره يې دلته هلته يو څو ډزي هم وکړي او بالاخره يې ډېر ژر نوم ورک سو. امريکا د هغه پر سر پنځه ميليونه ډالره انعام کښېښود خو دی د بن لادن په څېر تری تم سو. بن لادن په پاکستان کي امريکايانو وواژه خو گلبدین ته چا څه ونه ويل او بالاخره د ۱۳۹۵ کال د ثور په اتمه، يعني په کابل کي د کمونيست رژيم د سقوط په څلېرويشتمه کلېزه، چي دا ورځ به هم بنايي گلبدین انتخاب کړي وه! والله اعلم، کابل ته

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په خبر و لولئ

ننوت. هغه گلبدین چې یو وخت یې ما ته پخپله په مصاحبو کې ويلي وه چې د روسانو له وتلو سره که چېرې د ملګرو ملتونو عسکر، ولو د اسلامي هیوادونو عسکر هم وي، په افغانستان کې واچول سي دی به جهاد ته دوام ورکړي، په نیتو سترگو کابل ته ولاړ او اوس د کابل په یوه مصوونه سیمه کې، په یوه ویلا ډوله بنگله کې، ژوند کوي. ویل کېږي چې امریکایان څو میلیونه ډالر د خرڅ خوراک لپاره ورکوي. ځکه چې هغه نازولی مېلمه دی. دا چې امریکایانو ولي هغه ته دونه اهمیت ورکړ سړی په یقین سره ویلای سي چې هغوی په خپلو محاسبو کې غلطي کړي وه. ځکه چې گلبدین د سولي په برخه کې هیڅ هم ونه کړای سول او طالبانو نه یوازې هغه ته هیڅ اهمیت ورنه کړ بلکه د یوه دښمن په سترګه یې ورته وکتل؛ او سپکي سپوري یې ورته وويلي. گلبدین یو څو نشي اعلاميې صادري کړې او ځان یې ایله ریشخند کړ. د ماسکو د سولي په خبرو کې نه چا برخه ورکړه او نه یې سلا قدر ورسره وکړه. د اولسي جرګې په وروستیو انتخاباتو کې، چې نتیجه یې لا تراوسه اعلان سوې نه ده، که یې ډېره توره کړې وي نو ایله لس پنځه لس چوکۍ به یې گټلي وي. داسې ښکاري چې د جمعیت گوند په هغه هیڅ ډول اعتماد ونه کړ او په دې توګه ټولې دروازي ورته بندي سوې. دهغه لپاره بله لاره پاته نه ده؛ او د ځان د مطرح کولو په منظور لکه اوبو اخیستی ځګ ته لاس اچوي .

د افغانستان پخواني جمهورریس حامد کرزي، چې په مشهورو او معلوم الحاله کسانو کې یې لا د چا سره اتحاد اعلان کړی نه دی، له دوو کلونو راهیسي د یوې عنعنوي لوبې جرګې پر رابللو او د یوه انتقالي حکومت پر جوړېدلو ټینګار کړی دی. ډاکټر زلمي خلیل زاد هم، یا په خپل ابتکار، یا د امریکا په خوښه او یا د کرزي صاحب سره په تفاهم کې، د لوبې جرګې او انتقالي حکومت طرحه وړاندي کړې ده؛ چې جمهورریس اشرف غني یې په کلکه مخالفت کړی دی او پر خپل وخت یې د جمهوري ریاست د انتخاباتو غوښتنه کړې ده .

زه داسې فکر کوم چې پاکستان په دې پوهیږي چې په افغانستان کې که څوک د امریکا طرحه او پروګرام مني او که یې نه مني د هغوی طرحه او پروګرام به هرو مرو عملي کېږي. پاکستان او د هغه هیواد پوځي استخبارات غواړي چې په راتلونکي حکومت کې، په هر صورت نفوذ ولري ځکه یې نو گلبدین ته امر کړی دی چې د موقتي حکومت طرحه وړاندي کړي، البته په دې طرحه کې به د هغه خپلي بابولالي هم شاملې وي .

امریکایانو ته د گلبدین زور معلوم سو؛ ځکه یې نو په وروستیو سیاسي جریاناتو او انکشافاتو کې په سپکه سترګه ورته کتلي دي. د جمعیت په شمول، په سیاسي لوبه کې نورو شاملو لوبغاړو هم هغه ته چندانې اهمیت ورنه کړ. له دوستم سره د هغه اتحاد ډېر طبیعي دی ځکه چې زړه انډیوالي ورسره لري. زما په پېښور کې، د مهاجرت په شپو ورځو کې، هغه شپې په یاد دي چې گلبدین د افغان ملتیانو قصابي کوله او پیر سید احمدګیلاني، چې په پاکستان کې یې روحاني نفوذ درلود، هغوی ته د پېښور د کبابیان په سیمه کې، تر خپلي لمني لاندې، پناه ورکړې وه. اوس چې د افغان ملتیانو د دې زاړه او بی رحمه قصاب سره د احدي ناسته او په عکسونو کې خندا وینم نو د احدي دې بېجده بی ایمانی ته گوته په غاښ ونیسم. د افغانستان د سیاسي لوبې میدان دونه چټل سوی دی چې سړی باید د خپلو جامو سره ډېر احتیاط وکړي. زه نه پوهیږم چې حنیف اتمر، د یوه هوښیار او په اصطلاح «گرګ باران دیده» په حیث څرنگه دونه خامي سیاسي لوبې ته ور داخل سوی دی. زما به حنیف اتمر ته دا توصیه وي چې له دې گنداب څخه ډېر ژر ځان وژغوري او د سیاسي لوبو په میدان کې نسبتاً سم سړی پیدا کړي او شاته یې ودرېږي. که پښتنو پر گلبدین باندي، د پښتانه مشر په حیث، حساب کړی وي نو دا دي په یاد ولري چې هغه پر دنیا باندي هیڅ پرنسیپ او اصل ته عقیده نه لري. هغه یوازې د قدرت وړی دی او د خپل قدرت لپاره حاضر دی چې ټول پښتانه د اور او لمبو کندي ته وغورځوي .

و ماعلینا الالبلاغ